

Nr. 100 din 15 decembrie 2021

Parlamentul Republicii Moldova

Aviz

la proiectul Legii privind instituirea unor măsuri de susținere a activității gospodăriilor țărănești (de fermier) (nr.367 din 23 noiembrie 2021)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Legii privind instituirea unor măsuri de susținere a activității gospodăriilor țărănești (de fermier) (nr.367 din 23 noiembrie 2021), înaintată cu titlul de inițiativă legislativă (nr.367 din 23 noiembrie 2021) de către deputatul Vladimir BOLEA și vine cu prezentul aviz.

I. Obiecții de ordin general

1. Denumirea proiectului nu corespunde conținutului expus în acesta. În acest sens radierea din oficiu propusă de autor intervine drept o sancțiune pentru gospodărie țărănească (de fermier) care nu efectuează plăți obligatorii la bugetul public național. În aceste condiții nu este clar care este măsura de susținere a activității reflectată atât în denumirea proiectului, cât și în nota informativă, or radierea unilaterală nu este altceva decât desființarea existenței unei gospodării țărănești prin instituirea unei norme derogatorii.

2. Procedura propusă de autor este una preluată/împrumutată din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, aplicată drept o excepție fără a fi adaptată specificului gospodăriilor țărănești (de fermier).

Teoria în materie civilă alături de legislația civilă determină apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice în baza voinței persoanei implicate în proces. Absența voinței persoanei poate fi substituită printr-un act emis de o instanță judecătorească competentă. Legislația națională stabilește două modalități de încetare a activității de întreprinzător individual, varietate a cărora este și gospodăria țărănească (de fermier): prin hotărârea membrilor sau pe cale judecătorească. Astfel, este valorificată voința persoanei fizice membru al unei gospodării țărănești (de fermier), având capacitatea deplină de exercițiu să decidă asupra sorții întreprinderii. Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) stabilește că radierea gospodăriei țărănești intervine drept o consecință a reorganizării sau lichidării acesteia. Ambele activități presupun fie o decizie în acest sens (a membrilor gospodăriei) sau aceasta poate avea loc în baza deciziei instanței de judecată.

În proiectul actului normativ autorul atribuie adoptarea deciziei de radiere din oficiu primăriei, în unitatea administrativ teritorială a căreia sunt amplasate bunurile imobile ale membrilor gospodăriei țărănești. Art. 1 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală precizează că prin „primărie” se înțelege structură funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale. Prin urmare, nu este clar cine este autoritatea responsabilă de adoptarea unei astfel de decizii.

3. Procedura propusă de autor presupune adoptarea deciziei de radiere în cazul în care gospodăria țărănească (de fermier) are restanțe față de bugetul public național.

Autoritatea publică locală care a înregistrat gospodăria țărăneasă ține registrul gospodăriilor țărănești (de fermier), iar restul datelor (contribuții de asigurări sociale, penalități, amenzi) sunt deținute de entitățile de la nivel central (Casa Națională de Asigurări Sociale și Serviciul Fiscal Fiscal). Așadar, competența de a decide este una trunchiată fiind condiționată de date, acces la care autoritatea decidentă (în speță autoritatea publică locală) nu are.

II. Obiecții de ordin tehnico-juridic

1. Art.II alin. (3) din proiect descrie acțiunea de „expunere” a Serviciului Fiscal de Stat asupra listei de gospodării țărănești (de fermier) întocmită de autoritatea publică locală. Cu toate acestea, autorul a evitat să descrie forma care urmează să o îmbrace respectivă „expunere”, care este puterea juridică a acesteia și ce se va întâmpla în cazul în care această „expunere” nu va fi implementată/aplicată de către autoritatea publică locală.

2. Art. II alin.(7) din proiect. Alineatul (5) din proiect prevede colectarea creanțelor creditorilor și persoanelor interesate, pe când alineatul (7) se limitează doar la cererile înaintate de persoanele interesate. Norma urmează a fi corectată sau completată cu o altă procedură ce va fi aplicată creditorilor în mod separat.

3. Art. II alin. (10)-(17) repetă reglementările alin. (2)-(9) din proiect. Rămâne neclar motivul pentru care sunt suprapuse competențele administrației publice locale cu cele ale Serviciului Fiscal de Stat, dacă Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei (SCITL) este un organ cu atribuții de administrare fiscală.

4. Art.II alin. (18) din proiect sintagma „care nu au fost implicate în activități infracționale” - această prevedere are o aplicabilitate duală: a) activitatea infracțională s-a consumat, procesul penal s-a finalizat și autorului faptei i-a fost aplicată pedeapsa penală; b) fapta infracțională s-a consumat, procesul penal continuă și pedeapsa penală nu a fost stabilită. Nu este clar dacă norma reglementează una din situațiile descrise sau ambele și în ce modalitatea autoritățile publice locale vor verifica implicarea în activități infracționale a gospodăriilor țărănești (de fermier).

Având în vedere faptele expuse mai sus, CALM consideră că proiectul actului normativ examinat nu este pregătit pentru examinare și includere în agenda parlamentului și propune o examinare mai minuțioasă a obiecțiilor expuse în prezentul aviz, în caz contrar aplicabilitatea acestui act normativ va fi minimă.

Cu respect,

Viorel FURDUI

Director Executiv al CALM

